

UMEÅ UNIVERSITET

Högskolan och ekonomerna – en rektor reflekterar

SUHF:s inspirationsdag för ekonomer

230425 Hans Adolfsson

Universitet och högskolor

- Komplext uppdrag
 - Utbildning, forskning, samverkan, innovation...
 - Bredd och spets
 - Förutsättningar och stöd
- Komplexa organisationer
 - Bredd och spets
- Statliga myndigheter
 - Styrning och kontroll
 - Lagar och förordning

Aktuellt i sektorn (med bäring på ekonomi)

- Övergripande utmaningar
- Politiken
- Akademisk frihet och institutionell autonomi
- Utredningar
- Utmaningar direkt kopplade till ekonomin
- SUHF
- Personliga reflexioner

Övergripande utmaningar

- Geopolitiska situationen
- Ekonomiska läget
- Klimat och hållbarhet
- Polarisering i samhället
- Kompetensförsörjning (livslångt lärande, omställningsstudier)
- Ökad grad av styrning

Politiken

- Tidöavtalet
- Utbildningsministerns prioriteringar:
 - Excellens
 - Internationalisering
 - Innovation
- Uppdrag till UKÄ – akademisk frihet (cancel-kultur)
- Utredning av ALF-avtalet
- Begränsat utredningsutrymme (finansiellt)
- Kommande forskningspolitiska proposition
- Vårpropositionen, vårändringsbudgeten

Akademisk frihet och institutionell autonomi

- EUA autonomy scorecard (35 länder/regioner)
 - Organisatorisk autonomi: 21 (medium low)
 - Finansiell autonomi: 23 (medium low)
 - Anställningar: 3 (high)
 - Akademisk autonomi: 17 (medium high)
- Grundlagsskyddad utbildningens frihet (SUHF, SFS och SULF)
 - Bilaga 2 HF, Januariavtalet, Tidöavtalet
- Organisationsform

Ny resursfördelingsmodell - Profilområden

- Förslag från de statliga forskningsfinansiärerna lämnat i juni 2022
- Inga signaler om införande
- Mycket arbete på lärosätena
- Många redan klara med "profilområden"
- Intern finansiering till "profilområden" även utan modellens införande

Forskningsinfrastruktur

- Nationell infrastruktur för storskaliga beräkningar –
NAISS
- E-Infra
- MAX-IV
- ESS

Fofin-utredningen

- En effektiv organisation för statlig forskningsfinansiering
- Dialoger med många intressenter
- Enkät, OECD-rapport, delbetänkande (11-12/5)
- Utkast presenteras i Almedalen
- Slutrapport sept. 2023

Utmaningar direkt kopplade till ekonomin

- Myndighetskapitalet
- Ekonomiska utvecklingen (hyror, drift etc)
- Utbildningsramen
- Forskningsfinansiering – beroendet av externa bidrag
- SUHF-modellen – OH frågan
- Kompetensförsörjning

SUHF

- 13 Expertgrupper (permanenta)
 - Arbetsgivarfrågor, ekonomi, etik, internationalisering, kvalitet...
- 15 Arbetsgrupper (temporära)
 - Digitalisering, flyktingfrågor, meritbedömningar, vårdkompetens...
- Samordnings- och samverkansgrupper
 - Skolverket, UHR, MYh, Migrationsverket...
- Ledarskapsprogram
 - Administrativt ledarskapsprogram
 - Högre ledarskapsprogram (HeLP)
 - Rektorsprogrammet

Expertgruppen för analys - SUHF

- Utgår från behov identifierade inom sektorn.
- Följer upp politiska reformer och förändringar av de villkor som påverkar lärosätena.
- Tar fram analyser, underlag för att kunna argumentera för de frågor som förbundet driver.
- Just nu pågår fyra projekt:
 1. Ändrad offentligrättslig organisationsform
 2. Ökad kontroll och ökad byråkratisering
 3. Styrning av utbildningsutbudet
 4. Ökat beroende av externa bidrag

Avslutande reflexion

- Stöd i ekonomifrågor på alla nivåer
- Lärosätenas interna organisation
- Myndighetskapitalet
- Autonomi

UMEÅ UNIVERSITET

Tack!